

РЕШЕНИЕ

№ 388

гр. София, 08.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 6-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на единадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иван Иванов

Членове: Зорница Хайдукова
Валентин Бойкинов

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Зорница Хайдукова Въззивно търговско дело
№ 20221001000306 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 ГПК - чл. 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ответника Е. Р. срещу решение № 260418/03.02.2022г. по т.д. 5231/2018г. по описа на СГС, ГО, I – 23 състав, с което съдът по предявен иск по чл. 422 ГПК, вр. чл. 415, ал. 1, т. 3 ГПК е осъдил Е. Р. да заплати на „УниКредит Булбанк“ АД сумата 200 000 лв. – главница по договор за банков кредит – овърдрафт № 101/08.07.2016г. при солидарност на дълга му с „Диеффе фешън“ ООД, ведно със законната лихва върху главницата считано от 10.01.2018г. до окончателното □ изплащане и са присъдени разноси по делото. Жалбоподателят чрез назначения му от съда представител поддържа обжалваното решение да е неправилно предвид неговата необоснованост и постановяването му в нарушение на материалния и процесуалния закон. Излага противен на закона и правилото на чл. 20 ЗЗД да е изводът на съда, че Р. е солидарен длъжник по договора за кредит, като съдът не е обсъдил отделните уговорки на договора в тяхната цялост и не е търсил смисъла, който произтича от целия договор. Сочи в конкретния случай да не е налице задължение на солидарния длъжник по договора, а

същият да гарантира единствено изпълнението на задължението на главния длъжник, което го определя като поръчител по смисъла на чл.138 и следв. ЗЗД. Поддържа на основание чл. 147 ЗЗД поръчителят да остава задължен и след падежа на задължението, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца. Последният срок, броен от уговорения с договора срок за връщане на получената в кредит сума – 08.07.2017г., излага да е изтекъл към датата на подаване на исковата молба, което обуславя недопустимост, евентуално неоснователност на иска. Сочи анексите, с които срокът на договора е удължен, да не са подписани от солидарния длъжник. По изложените доводи моли обжалваното решение да бъде обезсилено, евентуално отменено и постановено друго, с което искът да бъде отхвърлен като неоснователен.

Въззиваемата страна, „УниКредит Булбанк“ АД, оспорва жалбата като неоснователна. Излага в договора и приложимите към същия общи условия ясно да е отразена волята на страните, че жалбоподателят Е. Р. се задължава по договора като солидарен длъжник на основание чл. 101 ЗЗД, вр. чл. 304 ТЗ по договор за встъпване в дълг, а не по договор за поръчителство, предвид на което и поддържаните от последния доводи за тълкуване на договора в друг смисъл да не са съответни на волята на страните и на закона. Излага ясната им воля в последния смисъл на допълнително основание да следва и от обстоятелството, че са свързани лица, а именно солидарният длъжник е съдружник, притежаващ повече от 90 % от капитала на кредитополучателя „Диеффе Фешън“ ООД. Поддържа да са неоснователни възраженията на въззивника, че не е подписал анексите към процесния договор, като сочи същите да носят негов подпис. По изложените доводи моли обжалваното решение да бъде потвърдено като правилно. Претендира присъждане на разноски за внесен депозит за особен представител на ответника по приложен списък по чл. 80 ГПК.

Предвид нормата на чл. 269 ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а за правилността му единствено на въведените в жалбата основания и при съблюдаване правилното приложение на относимите императивни материалноправни норми.

При изпълнение правомощията си по чл. 269 ГПК настоящият въззивен

състав намира обжалваното решение за валидно, допустимо и правилно по следните мотиви:

На първо място, съдът съобразява, че с исковата молба е посочено ответникът да е италиански гражданин, както и е заявено искане да бъде призован от адрес Република Италия, което наред с дадените уточнения от ищеца пред заповедния съд и събраните доказателства от същия съд, за липса на регистрация на Р. на територията на Република България, определя спора да е такъв с международен елемент и съдът дължи да провери дали е компетентния съд да разгледа спора съобразно правилата на Регламент (ЕС) 1215/2012г. на Европейския парламент и на Съвета от 12.12.2012г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.

Във връзка с тази дължима служебно от съда проверка съдът съобразява на първо място, че с оглед специалните правила на Раздел 4 от Регламента, които уреждат компетентността на съда по дела във връзка с потребителски договор, следва да отговори на въпроса дали ответникът Е. Р. е потребител по смисъла на чл. 17, § 1, а именно лице, за което може да се приеме, че е сключило договора с цел, извън неговата търговска дейност или професия.

Видно от приложения по делото договор за банков кредит – овърдрафт № 101/08.07.2016г., същият е сключен между „Уникредит Булбанк“ АД от една страна и „Диеффе фешън“ ООД, като кредитополучател, а Е. Р., като солидарен длъжник, от друга.

От справка в публичния търговски регистър се установява Е. Р. да е съдружник в „Диеффе фешън“ ООД и да притежава 90% от капитала на дружеството - вписано обстоятелство от 24.10.2012г. От тази дата е и последното вписване на Е. Р. като управител на „Диеффе фешън“ ООД. Тези безспорни факти по делото според настоящия състав на съда сочат ответникът Е. Р. да не може във връзка с процесния договор и предявени иски за изпълнението му да бъде определен като потребител по смисъла на чл. 17, § 1 от Регламента, доколкото видно от записа и по самия договор и от удостоверените записвания в ТР, последният е собственик на мажоритарния дял от капитала и управител на търговското дружество кредитополучател, и във връзка с последната осъществявана от него търговска дейност е подписал договора като солидарен длъжник.

В тази насока съдът съобразява и задължителната практика на СЕС по дело С-110/14г., както и по решение 38 от 23.06.2017г. по т.д. 2754/2015г. по описа на ВКС, I ТО и решение 174 от 04.03.2020г. по т.д. 1011/2017г. по описа на ВКС, II ТО, основана на практиката на СЕС по дела С – 348/14, С – 74/15, С – 419/11 и др., с които се приема, че в определението за "потребител" по член 2, б."б" от Директива 93/13 попада физическото лице, което има положението на съдлъжник по договор за кредит, ако действа за цели извън рамките на неговата търговска или професионална дейност. В този смисъл физическо лице - съдлъжник по договор за банков кредит или обезпечаващ такъв, по който кредитополучателят е търговец, може да има качеството на потребител, ако действа за цели извън рамките на неговата търговска или професионална дейност, като съдът следва да извършва конкретна преценка съобразно обстоятелствата и доказателствата по делото с оглед установяване на качеството „потребител”. Със същата практика е прието и, че обезпечението на дълг на търговско дружество от физическо лице, вкл. когато последното е съдлъжник, не може да се приеме като дадено за цел извън и независимо от всяка търговска дейност или професия, ако това физическо лице има тесни професионални /функционални/ връзки с посоченото дружество, като например неговото управление или мажоритарно участие в същото.

По горните доводи на съда и правилата на Раздел 4 от Регламент 1215/2012г. на ЕП и на Съвета не намират приложение, вкл. нормата на чл. 19, § 1, и приложение може да намери разпоредбата на чл. 25, § 1 от Регламента, която предвижда възможността страните да определят компетентния съд с писмено съглашение, което видно от чл. 23 от процесния договор страните са сторили като за компетентен съд са определили българският съд.

Само за пълнота следва да бъде добавено, че българският съд е компетентен и при липсата на пророгация на компетентността, следваща от цитираната клауза на договора, доколкото приложение би намерила разпоредбата на чл. 7, §1, б. „б“ от Регламента, която по дела свързани с договор определя за компетентен съдът по мястото на изпълнение на задължението, което по процесния договор за банков кредит е мястото на седалището на кредитиращата институция, в който смисъл е и даденото тълкуване по дело С -249/2016г. на СЕС.

По горните мотиви на съда обжалваният съдебен акт като постановен от компетентен съд е валиден.

Съдебното решение при дължимата служебно от съда проверка е допустимо като не са налице процесуални пречки по хода на делото и съдът е надлежно сезиран.

Неоснователен е единственият поддържан довод от въззивника за неправилност на обжалваното съдебно решение във връзка с качеството, в което ответникът Р. е подписал договора и поел задължение за връщане на суми по същия, респективно че, тъй като е подписал договора като поръчител, същият не отговаря за дълга, защото е изтекъл срока по чл. 147 ЗЗД.

По последния спорен въпрос съдът съобразява разпоредбата на чл. 20 ЗЗД, с която е установено императивно материално правило досежно тълкуването на действителната воля на страните по гражданскоправна сделка, а именно, че при тълкуването на договорите трябва да се търси действителната обща воля на страните и отделните уговорки трябва да се тълкуват във връзка едни с други и всяка една да се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта на договора, обичаите в практиката и добросъвестността.

Видно от съдържанието на процесния договор ответникът Е. Р. е посочен и подпис от представителя му е положен след записан „солидарен длъжник“, като в титулната част на договора изрично е записано, че сключва договора в качеството на солидарен длъжник на основание чл. 304 ТЗ, вр. чл. 101 ЗЗД. Последната законова норма урежда възможността трето лице да встъпи като съдлъжник в определено задължение по съглашение с кредитора или с длъжника, както и че ако кредиторът е одобрил съглашението за встъпване, то не може да бъде отменено или изменено без негово съгласие. Първоначалният длъжник и встъпилото лице отговарят към кредитора като солидарни длъжници. Никъде в договора ответникът Е. Р. не е посочен като поръчител, което, ако това е действителната обща воля на страните, според настоящия състав на съда би следвало да намери съответно отражение в съдържанието на договора. И напротив, изрично с разпоредбата на чл. 16.3. от договора е отразена ясната воля на страните, че солидарният длъжник встъпва на основание чл. 101 ЗЗД в дълга на кредитополучателя и се задължава да отговаря солидарно изцяло за всички задължения по договора.

Горната ясна воля на страните е в съответствие и с останалото съдържание на договора и обосновава извода, че ответникът Е. Р. е встъпил като длъжник в задълженията на кредитополучателя „Диеффе фешън“ ООД и е поел да отговаря солидарно с него при условията на чл. 101 ЗЗД, вр. чл. 121 – чл. 127 ЗЗД.

По тези доводи и поддържаните в жалбата на ответника оплаквания, че същият е подписал договора като поръчител и има правата и задълженията, уредени в чл. 138 - чл. 148 ЗЗД, включително, че отговорността му се погасява при условията на чл. 147 ЗЗД, са неоснователни.

Поддържаните възражения, че солидарният длъжник Р. не е подписал в качеството си на съдлъжник двата анекса към договор за кредит, а като управител на „Диеффе фешън“ ООД са относими само към възражението за изтекъл срок по чл. 147 ГПК, предвид на което и доколкото анексите не уреждат други изменения освен продължаване на срока за връщане на усвоената сума по кредита с два месеца, не са относими към правилното решаване на спора.

Други възражения не се поддържат с жалбата на ответника Р., предвид на което и съдът приема при условията на ограничен въззив да е обвързан от фактическите констатации на първоинстанционния съд, които и се установяват от събраните по делото доказателства, а именно, че по процесния договор за кредит е усвоена сума в размер на 200 000 лв. за оборотни средства, която не е върната в договорения срок, включително след удължаването му с двата броя анекси от 08.07.2017г. и от 07.08.2017г., и като встъпил в дълга на кредитополучателя и солидарно с последния ответникът Е. Р. е задължен за отпусната в кредит главница, ведно със законните лихви за забавата и искът по чл. 422 ГПК, вр. чл. 415, ал. 1, т. 3 ГПК като основателен за последните вземания следва да бъде уважен.

При този изход на спора въззивникът следва да бъде осъден за дължимата по жалбата му в полза на САС такса от 4000 лв., както и да заплати разноските на насрещната страна по приложен списък по чл. 80 ГПК в размер на 3 100 лв.

Мотивиран от горното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260418/03.02.2022г. по т.д. 5231/2018г. по описа на СГС, ГО, I – 23 състав.

ОСЪЖДА Е. Р., роден на ***г., гражданин на Република Италия с паспорт №У***, с адрес гр. ***, ул. *** № 18, местност ***, Република Италия, да заплати на „УниКредит Булбанк“ АД, ЕИК 831919536, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 3 100 лв. – разноси по делото.

ОСЪЖДА Е. Р., роден на ***г., гражданин на Република Италия с паспорт №У***, с адрес гр. ***, ул. *** № 18, местност ***, Република Италия, на основание чл. 77 ГПК да заплати по сметка на САС сумата 4 000 лв. – държавна такса за въззивно обжалване.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните при условията на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____